

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Bisaya
Bolyum XL Numero 12
Hunyo 21, 2009
www.philippinerevolution.net

Editorial

Makigbatok hangtud nga matapos ang rehimeng Arroyo

Human ang halos napulo ka tuig nga pag-agulo ubos sa itoy, baklag ug mapanumpuon nga paghari ni Gloria Arroyo, makusganon ang tinguha sa katawhang Pilipino nga taposon na ang iyang paghari ug pabayron siya sa daghan kaayong bug-at nga kasal-anan diha sa katawhan.

Kung si Arroyo lamang ang matuman, dili malaoman sa katawhan nga kabubut-on ug walay kagubot ang pag-tapos sa iyang paghari. Samtang nagkaduol ang kataposan sa iyang termino sa Hunyo 2010, labaw pang gipasasan ni Arroyo ang mga maniobra aron makapadayon pa sa paghupot sa gahum. Dugang nagkatin-aw ang panginahanglan alang sa mahukmanon nga paglihok sa katawhan aron mawagtang na siya sa iyang tronong gikahilunaan. Sama sa bul-og sa unang kwarter sa 1970 ug sa EDSA 1986 ug 2001, subli karon nga nagbung-aw ang usa ka gamhanang unús sa katawhan nga determinadong taposon ang gikasilagang rehimeng US-Arroyo.

Unsa pa man ang pamaagi aron malugwayan ang gahum ni Arroyo, usa ka butang ang tin-aw: Mahatagan lamang og kataposan ang mersenaryo, dunot, bakakon ug mangtas nga paghari ni Arroyo pinaagi sa pag-ilog sa gahum ug pagpwersa kang Arroyo nga taposon na ang iyang paghari.

Dili madawat sa katawhan ang laraw ni Arroyo nga magpabilin sa gahum. Dili gyud madawat nga magpadayon pa ang natagamtam nila nga hingpit nga kalis-

danan ug panaugdaog ubos sa baklag, hakog ug madagmalon niya nga rehimen.

Busa, kinahanglan nga magkahiusa, molihok ug makigbatok ang katawhan. Kinahanglan nga tiponon kining maong kasuko sa usa ka gamhanang unús aron taposon ang paghari ni Arroyo. Kinahanglan nga labaw pang palapdon ug pakusgon ang pagpukaw, pag-organisa ug pagmobilisa sa katawhan aron batokan ang tanan nga mga pagpaantus kanila sa rehimeng US-Arroyo.

Kinahanglan nga ipakita sa katawhan nga ang ilang kalisdanan direktang bunga sa mga maki-langyaw ug anti-katawhan nga mga palisiya ug lakang sa nagharing rehimen, lakip ang palisiya nga ilansang ang suholan sa ubos nga ang-ang, ang pagpasagad sa katilingbanong serbisyo aron igahin ang dakong bahin sa badyet sa pagbayad sa utang, ang palisiya nga pagpagawas-sa-nasud sa mga mamumuo inay nga magmugna og panginabuhid

Mga nagbaga ning isyuha...

Con-ass, kusganong gitulisok

PANID 4

Nagkasamot nga ekonomiya sa nasud

PANID 5

Walay pulos ang mga kadaugan sa AFP sa Negros

PANID 9

an sulod mismo sa nasud ug ang pagbabag sa tinuod nga reporma sa yuta.

Kinahanglan nga wala'y kukapoy nga ibutyag ang tanang kaso sa pagpangawat ug pagpangukadyang ni Arroyo nga sa kinatibuk-an mokabat na sa dili mokubos sa ₱7.3 bilyon. Paninglon si Arroyo sa hapit kapin usa ka libo na nga mga kaso sa ekstrahudisyal nga pagpamatay sa nakigbatok nga mga aktibista ug mga kritiko, ug daghan pang kaso sa kamangtas-militar nga nagbiktima sa minilyon-milyon na nga lumulupyong tumong nga hadlokong ug pahilomon ang katawhang nakigbisog. Ibutyag ang nanghi-ngapin nga pagpakaitoy ug pagpangalyupo sa rehimeng Arroyo diha sa interes ug diktat sa imperyalistang agalon, ug ang laraw nga hatagan og hingpit nga kagawasan pa nga mangilabot ang imperyalismong US sa mga pangsulod nga hisgotanan sa Pilipinas ug lungkabet sa mga langyaw ang bahandi ug ekonomiya sa nasud.

Sa mga mo-abotay nga bulan taman sa labing mahukmanon nga mosunod nga tuig, kinahanglan nga pakusgon sa mga rebolusyonaryo ug progresibong pwersa ang larga-

Arroyo, nag-unang dili kasaligan nga opisyal

GIPILDI ni Gloria Arroyo ang tanang tag-as nga opisyal sa pinaka-ulahing surbey sa Pulse Asia isip nag-unang dili masaligan nga opisyal. Sa tanang erya ug grupong gisurbey, mi-ani siya og 42 taman 67 puntos. Sa parehong surbey, 45% sa mga Pilipino ang hingpit nga kritikal sa binuhatan ni Arroyo.

Sumala usab sa surbey sa Social Weather Stations niadtong unang kwarter sa tuig, 43% sa mga Pilipinong botante ang wala motuo nga mokanaog sa gahum si Arroyo sa 2010. Mas taas kini kung itandi sa 39% nga resulta sa surbey niini niadtong mi-aging tuig. AB

tudong pagpanglimbasog nga pukawon, organisahon ug palihokon ang pinakalapad nga han-ay sa katawhang Pilipino aron batokan ang "cha-cha" ug tanang uban pang laraw ni Arroyo aron lugwayan pa ang iyang gahum. Nagsukad kining tanan sa gamhanang kusog nga matipon ug mabubô sa katawhan sa nagkalain-laing pamaagi sa pakigbatok.

Padilaabon ang kalayo sa protesta ug pakigbatok. Ipakaylap ug isangkad kini sa entero kapupud-an aron makatampo ang pinakadaghang lumulupyong niining maong pangkasaysayan nga pakigbatok. Sa lintunganay, ang gilapdon ug gidak-on sa mga demonstrasyon sa kadalanan

ug ang lagsik nga armadong rebolusyon ang yawe sa kadaugan sa pakigbatok. Taliwalà sa larga-tudong pagpanumpo sa rehimeng Arroyo batok sa mga lihok-protesta ilabina sa gikoralan nga sentro sa gahum, kinahanglan ang paglihok sa minilyon-milyon nga lumulupyong nagkalain-laing probinsya ug syudad sa tibuok nasud, hangtud sa dili na mapugngan sa mga pasistang pwersa bisan ang pagbul-og sa bag-ong pag-alsa sa nasudnong sentro.

Makaylapon ug madasigon nga palihokon ang mga mamumuo ug mag-uuma, ang mga kabus ug wala'y trabaho, ang mga titser ug empleyado, mga kabatan-onan, istudyante ug uban pang sektor sa katawhan batok sa "cha-cha," duyog sa pakigbatok alang sa ilang mga politikanhon ug sosyo-ekonomikanhong interes ug katungod. Ilambigit ang ilang mga sektoral nga pakigbisog ngadto sa pakigbisog aron matapos na ang rehimen nga nagpaantus kanila. Katambayayong sa pakigbisog aron taposon na ang rehimeng US-Arroyo, kinahanglan nga pakusgon ang pakigbatok sa katawhan aron taposon ang sistema nga puno sa krisis, kabaklagan, kapait ug pagpanumpo.

Paborable kaayo ang kasamtangang kahimtang alang sa pagpaas-dang sa demokratikong rebolusyon sa katawhan ug pagpakusog sa mga taktikal nga opensiba sa entero kapupud-an. Sakmiton ang pagkusog

Bol. XL No. 12 Hunyo 21, 2009

Ang *Ang Bayan* gipagula sa pinulongan nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ug Ingles.

Mahimo kining *i-download* gikan sa Philippine Revolution Web Central nga mahipalgan sa:

www.philippinerevolution.net

Modawat ang *Ang Bayan* og mga tampo sa dagway sa mga artikulo ug balita. Giawhag usab ang mga magbabasa nga magpadangat og mga pag-saway ug rekomensyon ngadto sa pagpalambo sa atong mantalaan. Maa-bot kami pinaagi sa *email* sa: angbayan@yahoo.com

Mga unod

Editorial	1
Mga maniobra sa Con-ass	3
Con-ass, kusganong gitulisok	4
Nagkasamot nga ekonomiya sa nasud	5
Nagkagrabing disempleyo	6
Sosyalismo ang alternatibo sa kapitalismo	7
Madaugon nga mga opensiba sa BHB	
2 opisyal-militar, namatay;	
8 nga armas, na-imbargo	8
Mga taktikal nga opensiba sa MILF	8
Walay pulos ang mga kadaugan sa AFP sa Negros	9
Pagpanggun-ob sa pasistang estado	
Lider-mag-uuma, gipatay	10
MMDA, gipakyas sa kolektibong paglihok	11
Masaker sa Peru	12
Balita	13

Ang *Ang Bayan* gimantala duha ka beses matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista sa Pilipinas

sa politikanhon ug sosyo-ekonomikanhong krisis ubos sa nagharing sistema ug gobyerno aron dugang pang mola-pad ug mokusog ang gubat sa katawhan. Iplastar ang armadong rebolusyonaryong kalihukan sa unahan sa lapad nga han-ay sa katawhang nakigbisog. Ibansiwag ang pulang bandera sa armadong rebolusyon taliwala sa krisis panginabuhian nga nagtay-og sa sistemang semikolonyal ug semipyudal ug sa krisis sa pagharing politikal sa nasud nga naghatag-kaguliyang karon sa han-ay sa mga reaksyonaryong hut-ong.

Planohon sa ang-ang rehiyon ug nataran ang pagpaasang sa kampanya alang sa pagpakusog sa mga taktikal nga opensiba sa Bagong Hukbong Bayan gikan sa

ikaduhang bahin sa 2009 hangtud sa tibuok tuig sa 2010. Hatagan og dalan ang inisyatiba, kapangahasan ug buylo sa tanang natarang gerilya ug platun-gerilya aron makalunsad og mga taktikal nga opensiba subay sa katakus ug sigurado nga kadaugan.

Ang pakigbatok aron taposon na ang rehimeng US-Arroyo siguro gyud nga mokusog pa sa mo-abotay nga mga bulan ug sa mosunod nga tuig. Kinahanglan nga matngon nga gamiton sa mga rebolusyonaryong pwersa ang tanan nga kahigayonan karon aron labaw ug mas paspas nga makatigom og organisado ug armadong kusog aron maisa ang ang-ang sa mga pangmasang pakigbisog ug gerilyang pakigubat. **AB**

Con-ass, gipasasan

Nagkadaiya na nga maniobra ang gisulayan sa Malacañang aron mapasasan ang pagpagula sa desisyon sa Korte Suprema pabor sa *con-ass*, aron mawagtang na ang unsa mang "ligal" nga babag niini ug mapahigayon na kini sa labing madaling panahon.

Sama sa gilaoman, ang minî nga petisyon ni Oliver Lozano nga gisang-at niya pila ka oras lamang human aprubahi ang resolusyon alang sa *con-ass* sa Lower House gibasura gilayon sa korte tungod kay "ahat kaayo kini." Nahitabo kini tungod kay resolusyon pa lamang ug wala pa ipatuman ang dinalian nga House Bill 1109 alang sa *con-ass* kundin dili rekisito ang partisipasyon sa Senado.

Ang sunod nga taktika nila Arroyo mao ang hinanali nga pagpahigayon na sa *con-ass* sa subling pagbukas sa Kongreso sa State of the Nation Address (SONA) ni Gloria Arroyo sa Hulyo 27. Laraw nga pahimuslan sa kampo ni Arroyo ang kahigayonan nga magkakuyog ang mga kongresman ug mga senador sa usa ka panagtipon aron kung anaay makabig pa gihapon nga mga senador nga mo-entra sa *con-ass*, mapugos na ang korte nga desisyonan na kini tungod kay gipatuman na. Sumala sa mga tigpaluyo sa *con-ass*, lagmit dili maabtan og duha ka bulan paboran na kini sa Korte Suprema. Ang tanang senador usab nga kontra sa *con-ass* nagbungat nga mopahawa sila sa maong panag-

tigom ugaling ipadayon ang paglunsad og *con-ass*.

Samtang, tungod kay pit-os na ang panahon aron masiguro ang sayo nga pagbalhin sa porma sa gobyerno paingon sa parlamentaryo, gikasa na lang usâ karon ni Arroyo ang pagkuha sa pwesto isip representante sa ikaduhang distrito sa Pampanga. Gisiguro usab niya nga mayorya sa mga maplastar sa Lower House iyang mga bata-bata aron siguro gyud nga magpadayon og wala na'y mobabag sa *con-ass* taman nga matukod na ang bag-ong sistemang parlamentaryo ug makalingkod na siya isip *prime minister*.

Karong Hunyo pa lamang, 17 ka beses na nga miduaw si Arroyo sa nagkalain-laing lungsod nga naglangkob sa ikaduhang distrito sa Pampanga aron mangampanya. Kabahin usab sa plano ang pag-atras sa anak niya nga si Mikey Arroyo isip kongresman niining maong distrito ug paglansar niini isip gobernador sa Pampanga aron maharian ug makontrol ang politika sa tibuok probinsya. Sa ingon, himuon usab nila ang

tanang pamaagi aron palagpoton ang papyular nga repormistang gobernador nga si Fr. Ed Panlilio, nga nahimong tunok sa tutunlan sa nagharing pundok.

Giluto na usab sa nagharing pundok ang pagpadaog sa usa ka presidente nga mosugot nga mahimong pahoy lamang ni Arroyo taman nga mahimo nang parlamentaryo ang sistema sa gobyerno ug mobalik na si Arroyo isip nag-unang pangulo sa estado.

Duyog niining tanan, nakation pa gihapon kanunay ang opsyon sa "no elections" ("no-el") o pagkapakyas sa eleksyon (dulot sa makaylapon nga pagkapalyar sa paggamit og kompyuter sa pag-ihap sa boto) nga mohatag-dalan sa pagpahamtang ni Arroyo og "emergency rule" o plantadahay nga pagharing militar, ug pagpadayon sa paghari isip "presidente nga pangtransisyon."

Pinaspasay alang nila Arroyo kining prosesoha tungod kay nabalaka sila nga si kinsa man ang mohupot sa poder isip presidente mahimong mawili sa gahum ug dili na mosugot nga mohatag-dalan sa pagpanumbalik ni Arroyo sa poder. Binilyon-bilyon ang gi-andam nga kwarta ni Arroyo aron matuman kining iyang mga plano.

Apan samtang gipapasasan nila ang ilang pagmaniobra, labaw hinuon sila nga nahimong garapal ug nagsugnod og dugang kasukô ug pakigbatok sa katawhan. **AB**

Con-ass, kusganong gitulisok

Kusganong gimakmak sa nagkalain-laing sektor sa katilingban sa nasud ug sa ubang kanasuran ang pag-amyenda sa konstitusyon pinaagi sa usa ka *constituent assembly* (*con-ass*) nga wala'y partisipasyon ang Senado. Duyog sa protesta sa Makati City, nagdilaab usab ang kasukô sa linibo-libo nga lumulupyo sa Manila ug mga syudad sa Calamba, Legazpi, Baguio, Cebu, Tagbilaran, Bacolod, Iloilo, Dumaguete, Iligan, Valencia, Davao, Koronadal, General Santos ug mga sentrong lungsod sa nasud.

Sa Luzon. Niadtong Hunyo 10, dili mokubos sa 13,000 nga mga demonstrador gikan sa nagkalain-laing sektor ang nagtipon sa Makati City aron ipanghimaraot ang *con-ass* nga nagtumong nga usbon ang konstitusyon aron padayon nga makakapot sa gahum si Gloria Arroyo. Sa entablado, gimakmak ang rehimeng Arroyo sa nakasulat nga islogan nga "Stop Gloria's Con-ass" samtang ang mga raliyista nga naay mga plakard nga nagkanayon nga "Gloria forever? Never!" ug "Gloria must go!"

Sa Southern Tagalog. Naglunsad og lihok-protesta ang mga militanteng grupo aron makmakon ang *con-ass*. Sumala pa ni Tin Macabetcha, tigpamâbâ sa BAYAN-Southern Tagalog, usa ka koordinadong paglihok sa rehiyon ang gilunsad sa Crossing Calamba City, Laguna, alas-4 sa hapon niadtong Hunyo 10. Misalmot sa maong rali

ang mga lider-sa-simbahan, mga empleyado sa lokal nga gobyerno ug mga representante sa sektor panglawas.

Nagpahigayon usab og managkadungan nga *noise barrage* sa nagkalain-laing dapit sa Calabarzon (Cavite, Laguna, Batangas, Rizal, Quezon) niadtong adlaw. Ang maong rali pasiuna lamang sa seres nga mga rali nga anti-*cha-cha* nga mosangpot sa usa ka mas dakong aksyong protesta sa State of the Nation Address (SONA) ni Gloria Arroyo sa ulahing semana sa Hulyo.

Sa Bicol. Naglunsad og mga aksyong protesta ang Alyansa Kontra Cha-Cha ug BAYAN sa Legazpi City, Coalition for Bicol Development sa Naga City dungan sa aksyong protesta sa Makati City. Misalmot usab ang Camarines Sur Peoples Organization ug Kabataan Party.

Sa Visayas. Sa Cebu, ginatusgatus ang nagmartsa gikan Fuente Osmeña mga alas-9 sa buntag

ug nagtipon sa Colon St. usâ mi-paingon sa Malacañang sa Sugbu. Gimakmak usab sa Cebu Business Club ang *con-ass* tungod kay wala kini'y mahatag nga kaayohan sa pinasyal nga kahimtang sa nasud ug inay, labaw pa kining magpasamot sa pinasyal nga krisis.

Samtang, sa Dumaguete City, naglunsad og raling anti-*cha-cha* kundiin usa ka lider-mag-uuma, si Fermin Lorico, ang linuug nga gipatay human midiskurso sa maong lihok-protesta. Tserman si Lorico sa Kaugmaon-Kilusang Magbubukid sa Pilipinas-Negros Oriental. (*Tan-awa ang lambigit nga artikulo.*)

Sa Iloilo City, naglunsad og mga aksyong protesta ang koalisyong multisektoral nga I-March (Ilonggos' Movement Against Arroyo's Charter Change) kuyog si Jaro Archbishop Angel Lagdameo, presidente sa Catholic Bishops Conference of the Philippines. Usâ pa nagmartsa ang 2,000 nga mga raliyista paingon sa Provincial Capitol Grounds, mga alas-2 sa hapon, naglunsad og *noise barrage* ang mga drayber sa mga pangpasa-herong dyip ug pagbagting sa kampana sa napulo nga mga *diocese*. Gawas sa BAYAN-Panay, Gabriela, PAMANGGAS, mga kabus sa dakbayan ug mga relihiyosong sektor, mi-apil usab ang Integrated Bar of the Philippines-Iloilo ug pila ka personahe.

Sa Bacolod City, kapin 1,000 ang mga nagmartsa aron magtapok sa plasa sa Bacolod City aron makmakon ang *con-ass*. Samtang nagmartsa, walay hunong nga gibagting ang mga kampana sa San Sebastian Cathedral nga gisab-itan og pula nga panapton isip protesta sa *con-ass*. Kuyog si Bishop Vicente Navarra sa Bacolod niining maong multisektoral nga protesta.

Sa Mindanao. Sa Davao City, naglunsad og People's March niadtong hapon sa Hunyo 10 nga nahimong usa ka dakong *torch parade*

(parada na nagdala og sulo) gikan sa Freedom Park paingon sa Rizal Park. Usâ pa niini, nagpiket ang mga membro sa Anakbayan-Southern Mindanao atubangan sa opisina ni Speaker Prospero Nograles. Bitbit nila ang anti-Arroyo nga mga plakard ug gi-akusaran si Nograles og pagtraydor.

Sa Cagayan de Oro City, nagtipon ang gatusan nga mga nagprotesta sa Divisoria Freedom Kiosk aron makmakon ang *con-ass*. Nagmartsa ang mga nagprotesta gikan sa Misamis Oriental Capitol Grounds mga alas-10 sa buntag sa Hunyo 10. Magpadayon ang anti-*cha-cha* nga protesta sunod semana sa mas dakong lugar sa Pelaez Sports Complex.

Samtang, sa Kongreso, gimakmak sa mga membro sa minorya ang *con-ass*. Sumala pa ni Kong. Satur Ocampo, kung ipadayon ang *con-ass*, sigurado nga molsa sila ug laoman nga motabang ang katawhan aron pakyason ang maong laraw. Gibungat usab sa maong mga kongresman sa rali sa Makati ang bag-ong bersyon sa Panatang Makabayan nga gisulat ni National Artist Bienvenido Lumbera.

Sa langyaw'ng kanasuran. Sa New Zealand, gipanghimaraot sa Migrante-Aotearoa New Zealand ang pinaka-ulahing maniobra sa Malacañang, ang *con-ass*,

aron usbon ang konstitusyon. Sumala pa sa maong organisasyon, tumong sa *cha-cha* ang pagpabilin ni Gloria Arroyo sa Malacañang ug pagdepensa kaniya sa mga kasong isang-atay batok kaniya sama sa pagpanglungkab ug paglapas sa tawhanong katungod.

Samtang, gimakmak sa BAYAN-Canada ang HR 1109, nga sumala pa niini, tin-aw nga pagpagawal sa gahum sa House of Representatives. Nanawagan si Jonathan Canchela, tserman sa Filipino Migrant Workers' Movement, usa ka membrong organisasyon sa Migrante-Ontario nga magmartsa ang katawhan sa kadalanan ug batokan ang ingon niining dagway sa pagpanumpo sa katawhang Pilipino sa mga bata-bata ni Gloria Arroyo sa Kongreso. Nanawagan usab ang BAYAN-Canada sa tanang kaalyadong organisasyon niini nga mag-organisa og mga rali sa mo-abotay nga mga adlaw ug bantayan ang matag kambya sa pagmaniobra sa pundok-Arroyo nga usbon ang konstitusyon.

Sa Saudi Arabia, bisan gidili sa gobyerno nga maglunsad og unsamang matang sa protesta, naglunsad og usa ka *indoor protest* ang Migrante-Al Khobar aron makmakon ang *con-ass*. Naglunsad usab og *press conference* ang Migrante-Riyadh Chapter batok sa *con-ass*.

AB

Nagkagrabi nga ekonomiya

Samtang gipasamot sa krisis sa pangkalibutang sistemang kapitalista ang permanenteng krisis sa semikolonyal ug semipyudal nga sistema sa nasud ug padayon nga nangabusar sa gahum ang nalukop sa kadunot nga reaksyonaryo ug itoy nga rehimeng Arroyo, dugang nag-ilaid sa kalisdanan ang katawhan. Ang mosunod maoy pila sa mga pinaka-ulahing timailhan ug bunga niini:

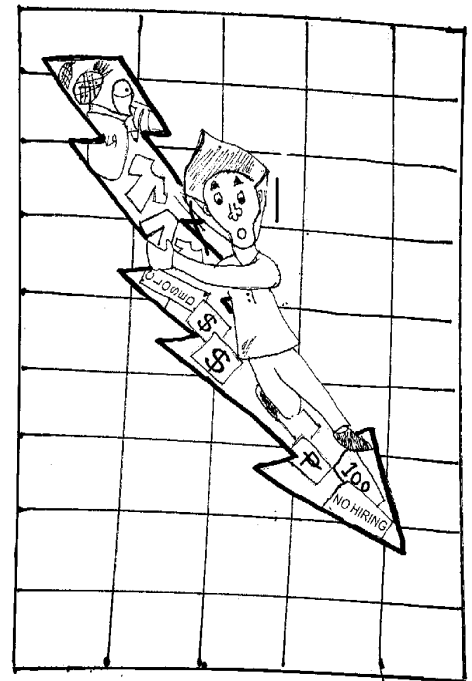
Paghugnò sa GDP. Pinakagrabi sulod sa mi-aging dekada ang 2.3% nga paghugnò sa *gross domestic product* (GDP o kinatibuk-ang lokal nga produksyon) gikan sa ulahing kwarter sa 2008 taman sa unang kwarter sa 2009.

Paghugnò sa eksport, produksyon, konsumo ug pamuhunan sa nasud. Itandi niadtong Enero-Abril 2008, nahugnò og 36.4% (kinatibuk-ang \$10.7 bilyon na lamang) ang eksport sa Pilipinas niining Enero-Abril. Pinakagrabi ang pagtuarok sa mga semimanupakturang pyesa nga elektronik (nga halos katunga na lamang) ug mga sinina, muwebles (*furniture*) ug produktong agrikultural, nga maoy nag-unang

mga eksport sa nasud.

Pila ka bulan na usab nga nagkahugnò ang produksyon sa mga pabrika, dili na lamang kadtong mga nakatumbok sa eksport kundili lakip kadtong alang sa lokal nga konsumo. Nahugnò kini og 23.8% niadtong Enero, 21.1% niadtong Pebrero ug 12.7% niadtong Marso.

Gikan sa kapin-kon-kulang \$3 bilyon niadtong 2006-2007, tiptip nga nahugnò ang direktang pamuhunang langyaw sa nasud. Itandi niadtong mi-aging tuig, nahugnò kini og 83% ug anaa sa \$44 milyon na lamang kini niining unang kwarter sa tuig tungod sa pagdaghan pa sa mga langyaw'ng kompanya nga namahawa o nanira na. Kadaghanan

niini naa sa semimanupaktura nga pang-eksport ug pang-lokal nga konsumo. Sa pagdangat sa Marso, mas midakò na og \$27 milyon ang gipagawas nga direktang pamuhunang langyaw itandi sa misulod.

Nahugnò na usab ang halin ug konsumo tungod sa pagkunhod sa

kita sa katawhan ug tinguha nila nga magdaginot sa panahon sa krisis. Ang kinatibuk-ang gidaghanon sa mga halin nahugnò ug 16.5%. Sa mismong surbey sa Bangko Sentral sa Pilipinas, migulà nga misamot nga midaus-os ang kompyansa sa mga magkokonsumo gikan sa negatibong 25.7% niadtong unang kwarter paingon sa negatibong 34.2% sa ikaduhang kwarter sa 2009.

Nagkagamay nga remitans sa mga migranteng Pilipino. Itandi niadtong mga nangaging tuig, nagkagamay na ang tantos sa pagdako sa nanulod nga mga remitans sa mga migranteng mamumuong Pilipino.

Mikunhod kini ug 2.2% niining Abril gikan sa 3.1% niadtong Marso ug 4.1% niadtong Pebrero. Pinakadakò ang paghugnò sa remitans gikan sa US nga mikunhod ug 9.1% niadtong unang kwarter sa 2009 itandi niadtong unang kwarter sa 2008 (gikan \$1.84 bilyon ngadto sa \$1.68 bilyon o kinatibuk-ang pagkunhod nga \$168.3 milyon).

Nalantawan sa nagkalain-laing pangkalibutang ahensya nga magsugod na og kahugnò ang mga remitans karong tuiga ug 4% hangtud 15%. Ang paghugnò niini nagkahulogan og dugang pang pagsamot sa krisis sa nasud nga dugay nang nagsalig sa langyaw'ng remitans.

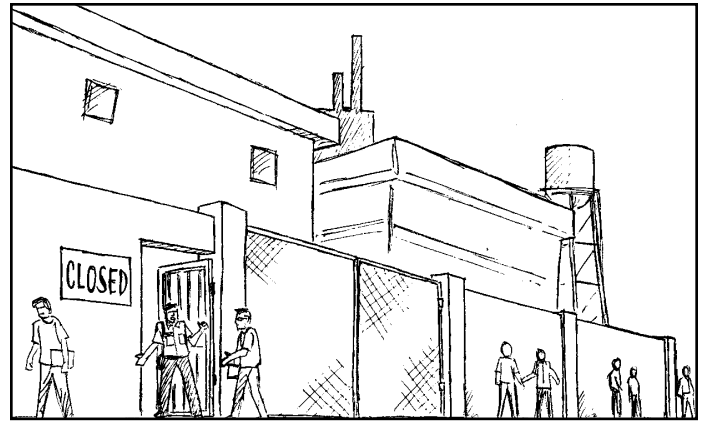
Sumalà pa sa mga kompanyang nagpadala og mga mamumuong Pilipino ug naghikay og mga kontrata nila sa ubang nasud, mikubos na og 29.2% sukad pa niadtong 2007 ang nakakuha og bag-ong kontrata sa langyaw'ng kanasuran.

Nagkagamay nga nakolektang buhis, nagkadakò nga depisit ug utang sa gobyerno. Nagkagrabi ang depisit sa badyet sa gobyerno.

Nagkagamay karon ang nakolektang buhis sa gobyerno—13.5% na lamang sa kantidad sa kasamtangang kinatibuk-ang lokal nga produksyon ug pamatigayon sa nasud, itandi sa 15.05% niadtong mi-aging tuig.

Dulot niini, mikabat na sa ₱111.8 bilyon—pinakataas sa kasaysayan—ang natalà nga depisit sa gobyerno niadtong unang upat ka bulan pa lamang sa 2009 (upat ka pilo nga mas dakò itandi sa depisit niadtong unang kwarter sa 2008 ug 56% na sa target sa tibuok tuig nga ₱199.2 bilyon), Gibungat sa gobyerno nga dili na molapas sa ₱257 bilyon ang kinatibuk-ang depisit sa gobyerno alang sa 2009 apan gibanabana nga mosangko pa kini sa ₱330 bilyon sa pinaka-ubos.

Tungod niini, nagkamas-kamas sa pagpangutang ang gobyerno. Nadugangan og ₱291.5 bilyon ang kinatibuk-ang utang sa gobyerno (nga karon anaa na sa kapin ₱4.2 trilyon, doble ang paglobò sukad nga milingkod si Arroyo niadtong 2001). Mosangkò na kini karon sa 57.6% sa GDP—usa sa pinakataas sa tibuok kalibutan ug pinakataas na sa tibuok Asia.

Nagkasamot nga kawalay trabaho, gitakpan

Usa sa pinakasibaw nga timailhan sa pagsamot sa krisis sa ekonomiya ang grabing pagdakò sa kawalay trabaho. Sa pagbanabana sa Ibon Foundation, mosangko na sa 28% o 10.6 milyon ang walay trabaho o nangita og dugang panginabuhian. Kung basehan usab ang usa ka surbey karong bag-o lang sa Social Weather Stations, ang tantos sa kawalay trabaho mosangkò na sa 34% o 14 milyon nga mga tawo.

Kining maong grabi kaayong problema linugsanay nga gitabingan sa gobyerno. Gihulagway sa gobyerno nga anaa sa 7.5% lamang ang tantos sa kawalay-trabaho niining Abril 2009. Kung madukidukion nga sutaon ang mismong mga datos sa gobyerno, hikitan kung gi-unsa niini pagtabing ang aktwal nga gidak-on sa kawalay trabaho.

Aron mahulagway nga gamay lamang ang ihap sa mga walay trabaho, gitibhangan niini ang gidaghanon sa mga mamumuong giila nga lakip sa pwersa sa pamuo. Wala na ilakip ang kapin duha ka milyon nga nadugang sa pwersa sa pamuo niadtong mi-aging tuig nga wala pa makakita og trabaho ug mihunong na sa pagpangita, ang mga bag-ong gradwit sa kolehiyo nga nagsugod pa lamang pagpangita og trabaho, ang gatasan ka libo nga mga mamumuong bag-ohay lamang natangtang sa trabaho ug ang puloan ka libo na nga mga migranteng mamumuo nga nagsugod na og balik sa nasud.

Ingon pa man, pinaagi sa mga pag-usab sa depinisyon, gilubog niini ang kalahian sa "anaay trabaho" ug "walay igò nga trabaho." Gihimo kini aron padakan ang ihap sa "anaay trabaho" pinaagi sa paglakip niini sa mga mamumuo nga sa aktwal kulang o walay

trabaho. Sa ingon, kung tukion kining maong mga datos sa gobyerno, hikit-an nga ang mga giila niining "anaay trabaho" sa aktwal kulang kaayo o walay regular nga trabaho.

Pananglitan, sumalà sa pinakaulahing datos sa Bureau of Labor and Employment Statistics (BLES), mosangko na karon sa 16.5 milyon (gikan 10.5 milyon) ang anaa sa "impormal nga sektor." Katunga na kini sa kinatibuk-ang gidaghanon sa mga "anaay trabaho." Lakip niini ang mga "nagtrabaho alang sa kaugalingon" (*self-employed*) o "nagtrabaho nga wala'y bayad alang sa pamilya" o anaay nagkalain-laing dili regular nga trabaho. Nabuhi sila pinaagi sa pagpanguma, trabahong kinamot, pagreper, pagmanggad o pagsuroy og igbabaligya, pagbantay sa tindahan, pagdrayb og dyip, traysikol ug traysikad, pagpamudyot ug pagbaligya og basura ug susamang mga trabaho aron lamang anaay makaon.

Sa surbey sa National Statistics Office, migulà nga 18.9% lamang sa pwersa sa pamuo ang giila nga "walay igong trabaho." Apan kung tukion usab ang anaa sa kategoryang "anaay trabaho o naay empleyo," mogawas nga mosangko sa kapin 72.3% niini ilhon nga walay igò o regular nga trabaho: 35.2% niini mga mag-uuma ug mamumuong panguma nga kadaghanan mga "nanarbaho-sa-kaugalingon," kulang ang trabaho ug pupanahon lamang anaay trabaho; 19.1% anaa sa pamatigayon ug pagreper og mga kagamitan; 13.1% nagtrabaho alang sa pamilya nga walay bayad; ug 4.9 nagtrabaho isip mga katabang sa panimalay. Dakong bahin pa sa nahabilin nga 28.7% nga anaa sa kategoryang "anaay panarbaho" mga kaswal, kontraktwal, panamtang ug alanganin o walay kasigurohan ang panarbaho.

Migulà karon nga hilabihang ka gamay na lamang ang gidaghanon sa mga mamumuo nga anaay tinuod nga istableng trabaho. Bisan sa kinatibuk-ang 1.5 milyon nga bag-ong nahatagan kuno og trabaho niadtong 2008, taman 86.6% (o 1.3 milyon) sa pagkatinuod mga semi-mamumuo nga nadugang lamang sa "impormal nga sektor." **AB**

Sosyalismo ang alternatibo sa kapitalismo

Mosangko na sa 5.3 milyon ka tawo o 10% sa kinatibuk-ang pwersa sa pamuo ang nawad-an og trabaho sa US. Sa Japan, mosangkò sa 330,000 ug sa India, tunga sa milyon niining unang upat ka bulan pa lamang sa 2009 ang walay trabaho. Sa Pilipinas, gibanabana nga mosangko sa 600,000 ang nawad-an og trabaho niining tunga-tunga sa tuig.

Pila lamang kini sa sibaw nga mga timailhan sa pinakagrabing ekonomikanhon ug pinansyal nga krisis sukad niadtong Great Depression nga naglubok karon sa mga mamumuo ug naghagong masa sa tibuok kalibutan.

Ang kasamtangang krisis midugang pa sa bug-at nga palasonon nga gi-abaga sa mga mamumuo ug naghagong masa bunga sa neoliberal nga palisiyang deregulasyon, liberalisasyon ug praybitisasyon nga miwagtang sa mga katungod nga hidag-an na sa mga mamumuo, nagpasaka sa mga buhis ug mga presyo sa mga bata kang palaliton ug serbisyo ug labaw'ng naglusbog sa milyon-milyon nga mag-uuma ngadto sa kalisdanan.

Taliwala niini, mibusikad ang mga aksyong protesta sa kalihukang pamuo sa nagkalain-laing bahin sa kalibutan. Usa niini mao ang madaugon nga unom-ka-adlaw nga okupasyon sa mga mamumuo sa Republic Windows and Doors sa Chicago, USA niadtong Disembre 2008 nga mi-ani og suporta gikan sa mga kanait nga syudad hangtud nga subli nilang hipabuksan ang planta. Anaa usa'y okupasyon sa mga pabrika sa Ireland, London ug Canada. Sa France, tulo ka milyon nga lumulupyong nagprotesta niadtong Marso 19 aron ihingusog ngadto sa administrasyong Sarkozy ang dugang suholan, trabaho ug pagpugong sa pagtaas sa buhis. Samtang, sa Guadeloupe, usa ka isla sa Caribbean, nagmadaugon ang 44-ka-adlaw nga welga (Pebrero taman Marso 2009) sa mga mamumuo aron patas-an ang minimum nga sweldo.

Niining sibaw nga paglihok, gitaho sa mga lider-mamumuo gikan sa Asia, Europe, North America, Latin America ug Africa nga mitambong sa International Solidarity Affair (ISA) nga gipahigayon sa Pilipinas niining Mayo. Ang aktibidad gipangunahan sa Kilusang Mayo Uno nga ana'y tema nga "Pakigbatokan ang Imperyalistang Krisis, Pagpanlungkab ug Gubat." Gihisgotan sa mga delegado ang mga isyu sa mga mamumuo sa kalibutan sama sa disentang suholan, katungod sa pamuo ug palisiyang neoliberal sa World Trade Organization ug World Bank.

Nagkahiusera usab nga gideklara sa mga delegado nga sosyalismo ang alternatibo sa kapitalismo. Nila pa, sa sosyalismo, tawo og dili ang ginansya ang gihatagan og kabililhon. Ubay niini ang planado nga ekonomiya ug ang pagpanumbalik-kontrol sa tawo sa ilang matag kinabuhi. Magmugnà og trabaho, edukasyon, panglawas nga pag-amuma alang sa tanan ug ipasiugda ang tawhanong katungod. Lakip niini ang pinaka-pundamental nga katungod sa matag usa nga mosalmot sa pag-umol sa kaugmaon. **AB**

2 opisyal-militar, namatay; 8 nga mga armas, na-imbargo

Duha ka opisyal-militar ang namatay ug unom nga mga yanong sundalo sa Philippine Army ang hisamdan sa managkabulag nga mga taktikal nga opensiba nga gilunsad sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Davao del Norte ug Davao Oriental niining Hunyo. Walo usab nga mga haypawer nga armas ang na-imbargo sa BHB sa Northern Samar niadtong kataposan sa Mayo.

Sa Davao del Norte, namatay si 2Lt. Charlie Salcedo ug usa pa ka pwersa sa Bravo Coy sa 60th IB dihang gi-ambus sa mga Pulang manggugubat sa Danilo Villacorta Command ang ilang konboy sa Kilometer 15, Barangay Dago-hoy, Talaingod niadtong Hunyo 15. Kapin duha ka bulan na nga nagsabwag og kalisang diha sa mga komunidad sa Ata-Manobo kining yunita, lakip ang pagpanghadlok ug pagpangawat diha sa mga lumulupyo, paghamlet sa upat nga mga barangay ug pagsona sa walo nga mga barangay sa Talaingod ug Kapitalong. Kining yunita gihapon ang responsable sa linuug nga pagtorturyur ug pagpatay niadtong Abril kang Kapis Butod, anak sa usa ka datu.

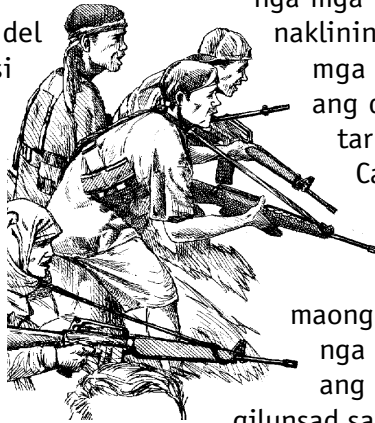
Niadtong Hunyo 14 usab, namatay si 2Lt. Lucrecio Julampong samtang hisamdan usab ang tulo nga mga sundalo sa 67th IB sa Sityo Bisay, Barangay Batawan, Baganga, Davao Oriental. Nagpatrolya sila dihang gi-ambus ug gi-

pabusikaran og bomba sa mga manggugubat sa Front 15 sa BHB sa Southern Mindanao.

Duha ka adlaw usâ pa niini, hisamdan usab ang tulo ka elemento sa 67th IB dihang gibanhigan sila sa maong mga Pulang manggugubat sa samang barangay.

Sa Northern Samar, walo nga mga haypawer nga armas nga gikalakipan sa usa ka M203, unom nga mga M16 ug usa ka M14 ang nakliling dihang gi-ataki sa mga Pulang manggugubat ang detatsment sa mga militar sa Barangay Polangi, Catarman niadtong Mayo 30. Duha ka sundalo ang namatay ug usa usab ang naangol sa maong reyd. Usâ pa niini, lima nga mga tropa sa 20th IB ang hisamdan sa ambus nga gilunsad sa mga Pulang manggugubat sa BHB sa Barangay E. Duran, lungsod sa Bobon niining Hunyo 17.

Samtang, sumala sa pinakaulahing taho gikan sa Efren Martires Command sa BHB sa Eastern Visayas, kapin 90 nga mga elemento sa kaaway ang namatay sa 93 nga mga aksyong militar nga gilunsad sa mga Pulang manggugubat sa rehiyon niadtong 2008. Itandi niini, wala pa'y 10 ang nahimong martir sa mga gerilya sa katawhan niining mga panagsangka. Nakaimbargo usab ang BHB og nagkalainlaing kalibreng armas ug linibo-libong bala niadtong 2008. Sukwahi sa gipanghambog sa kaaway, wala'y bisan usa ka natarang gerilya ang nabungkag sa 8th ID luyo sa makaylapon nga pagpangataki sa AFP ubos sa Oplan Bantay Laya 2. **AB**

Mga taktikal nga opensiba sa MILF

Duyog sa dinagkong pagpangataki diha sa mga detatsment ug kampo sa AFP, naglunsad usab ang mga pwersa sa MILF og ginagmay apan koordinadong mga armadong aksyon aron libogon ug pahalhalon sa kutas ang mga pwersa sa militar.

Niadtong Hunyo 14, gi-ataki sa mga manggugubat ubos sa MILF 102nd Base Command ang posisyon sa mga tropa sa AFP sa Magarang, utlanan sa Wato-Piagapo, Lanao del Sur.

Duyog niini, gilunsad sa malihokon nga mga tim sa MILF ang pagpangambus sa mga ruta og supply ug pagpangisnays sa panahon sa kagabhion diha sa mga nagpahulay nga tropa sa militar.

Niadtong Hunyo 13, tulo ka managkabulag nga panagsangkâ ang nahitabo tali sa mga armadong pwersa. Mga alas-5 sa buntag, giambus sa mga manggugubat sa MILF ang mga tropa sa AFP nga nagkampo sa Barangay Togaya, Salvador, Lanao del Norte. Dihang midangat ang alas-8 sa buntag, gireyd sa MILF ang detatsment sa AFP sa utlanan sa Wato ug Piagapo sa Lanao del Norte. Matapos ang tulo ka oras, usa pa usab ka panagsangkâ ang nahitabo tali sa MILF ug mga sundalo sa Wato-Piagapo. Upat nga mga sundalo ang namatay niining mga panagsangkâ samtang daghan usab ang hisamdan. Wala'y kaswalti ang MILF.

Niadtong Mayo 28, gi-ataki sa mga pwersa sa MILF, gamit ang haypawer nga mga riple ug mga 81 mm mortar ang detatsment sa AFP sa Barangay Matalam, Talayan, Maguindanao. Niadtong Mayo 27, nahitabo ang panagsankâ tali sa MILF ug AFP sa Barangay Bacayawan, Munai, Lanao del Norte. Pito nga mga sundalo ang nareport nga namatay. **AB**

Walay pulos ang mga kadaugan sa AFP sa Negros

Walay pulos ang mga taho nga kadaugan sa militar sa Negros. Kini ang tubag ni Ka Frank Fernandez, tigpamâbâ sa National Democratic Front-Negros, sa binutbot nga pamahayag sa Armed Forces of the Philippines (AFP) nga sulod sa unom ka bulan sa 2009, nakab-ot na niini ang 50% sa target nga puohon ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Negros sa pagsangkò sa 2010. Naglaom sila Maj. Gen. Vicente Porto, hepe sa 3rd ID, Brig. Gen. Josue Gaverza, hepe sa 303rd Bde ug Col. Cesar Yano, hepe sa 302nd Bde nga sa ilang kabutbuton, makaangkon sila og promosyon sa AFP sa bendisyon sa nagharing pundok-Arroyo-Cojuangco-Teves.

Apan kining tanan pulos pangatik lamang sa mga pasistang komander aron matabingan ang kamatuoran nga pakyas ang ilang target nga dugmokon ang mga natarang gerilya ug hingpit nga pahuyangon ang BHB sa isla niadtong 2008. Tungod niining maong kapakyasan, sumala pa ni Ka Frank Fernandez, gipalugwayan pa sa Central Command (CenCom) sa AFP sa 2009 ang pagkonsentret sa Negros sa kontra-rebolusyonaryong operasyon niini sa Kabisay-an.

Niadto pang 2007, gibungat na sa CenCom nga hingpit na nga makompleto niini sa 2008 ang kontra-rebolusyonaryong tumong niini sa Negros. Nahimong daw garison ang isla tungod sa dagkong konsentrasyon sa mga pwersang militar ug kapulisan dinhi. Gideploy dinhi ang mga batalyon sa 303rd Bde ug 302nd Bde, 2nd Scout Ranger Battalion, duha ka kompanya sa Division Reconnaissance Company (DRC) duha nga kompanya sa 12th IB, mga yunit sa 78th IB, batalyon nga pwersa sa Regional Mobile Group-6 (RMG) ug pito nga mga kompanya sa Provincial Mobile Group (PMG). Kanunay'ng andam usab ang suporta pangkahanginan sa Philippine Air Force (PAF).

Apan pulos suntok sa hangin lamang ang nahitabo sa mga mangilngig ug sustenidong operasyon-militar sa mga pasista sa mga natarang gerilya. Nakaangkon og

kadaot ang kaaway sa 51 nga mga taktikal nga opensiba nga gilunsad sa BHB niadtong 2008. Duyog niini, madasigon ug militante ang mga mamumu, mag-uuma ug uban pang sektor sa katilingban sa paglunsad og mga kampanya ug protestang masa batok sa militarisasyon sa Negros samtang gi-asdang usab ang uban pa nilang mga demokratiko ug nasudnong interes.

Sa desperasyon nga maangkon ang target sa CenCom niining 2009, sugod niadtong Enero, labaw'ng gipakusog sa kaaway ang gitawag nila nga "mahukmanong aksyon" batok sa BHB. Lambigit niini, nagtam-ok pa sa Negros og mga pwersang militar, pulis ug paramilitar. Gideploy ang 62nd IB, duha ka kompanyang sa RMG-7, usa ka kompanya sa RMG-6 ug tulo ka kompanya sa CAFGU. Gipadak-an ang mga tropa sa PMG ug mga istasyon sa pulis ug gipa-ubos kini sa Special Counter-Insurgency Unit Training (SCOUT). Natakda usab nga i-deploy ang "reactivated 82nd IB" (nga kadaghanan naggikan sa mga ginsakpan sa DRC ug Headquarters Service Battalion).

Ingon pa man, sulod sa unang unom ka bulan sa 2009, hingpit ang kapakyasan nga gipanghambog sa mangilngig nga operasyon sa AFP ug PNP. Wala'y naangkon nga kadaot ang BHB sa duha ka engkwentro niini sa Negros Oriental—niadtong Marso 20 batok sa 79th IB sa San Jose ug niadtong Pebrero

tali sa platon sa BHB ug RMG-6 sa Escalante City. Sa pagkamas-kamas nga anaa'y mahimong "mahukmanong aksyon," nahitabo ang *mis-encounter* tali sa 11th IB ug sa detachment sa CAFGU dihang nagoperasyon sila sa kabukiran sa Jimlalud niadtong Marso. Gihulagway na lamang sa mga opisyal-militar nga ang ilang mga samaron bunga sa pakigsangka sa BHB.

Sa pikas bahin, gikan Enero hangtud Mayo, nakalunsad ang BHB og napulò nga mga taktikal nga opensiba sa tanan nga mga natarang gerilya. Pila lamang niini ang reyd sa ECJ Farm sa To-oy, Himamaylan City, Negros Occidental ug ang ambus sa BHB diha sa mga tropa sa 11th IB sa Barangay Hilaitan, Guihulngan, Negros Oriental (*basaha sa AB, isyu sa Hunyo 7, 2009*).

Ang kadaugan sa BHB niadtong 2008 ug 2009, sumala pa ni ka Frank Fernandez, naghatag og dugang inspirasyon sa lumulupyong sa Negros aron direktang mosalmot sa armadong pakigbisog. Midasig usab ang mga pakigbisog nila alang sa nasudnon ug demokratikong interes batok sa pyudalismo, burukrata kapitalismo ug imperyalismo.

Matapos ang tuig 2009 ug 2010 nga pulos kapakyasan lamang ang sigurado nga anihon sa AFP. Sa pikas bahin, labaw'ng modako ug mokusog ang pwersa sa BHB aron paasdangon ang gubat sa katawhan sa mas taas nga ang-ang, niya pa sa tigpamâbâ sa NDF-Negros. AB

Lider-mag-uuma, gipatay

Usa ka lider-uuma ang gipatay sa Negros Oriental human niya makmaka ang *con-ass* sa usa ka rali. Usa ka Pulang manggugubat usab ang gidagit sa militar sa Far South Mindanao ug usa ka dose anyos nga bata sa Samar. Sa Cagayan, usa ka miting sa mga lider-militante ang gireyd sa militar.

Hunyo 13. Usa ka Pulang manggugubat ang gikuut sa mga operatibang paniktik sa AFP dihang

nagsakay siya og bus paingon sa Davao City. Si Felix "Ka Tawi" Capalla mibyahe paingon sa syudad aron magpatsek-ap sa doktor. Lima ka adlaw nga gidetine si Capalla usâ siya patumawa ug ipresentar sa masmidya niadtong Hunyo 18.

Hunyo 10. Gipatay sa gituohan nga mga operatiba sa 79th IB si Ka Fermin Lorico, tserman sa KAUG-MAON, pangprobinsya nga tsapter sa Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP) sa Negros Oriental. Gi-

pusil si Lorico duol sa iyang opisina nga alas-4 sa hapon sa Dumaguete City human mitambong sa usa ka rali batok sa laraw nga *chacha*.

Kusganon nga gipanghimaraot sa KMP ug Tanggol Magsasaka ang pagpatay kang Lorico. Ika-upat na siya nga membro sa Nasudnong Konseho sa KMP nga gipatay sa mga bata-bata sa rehimeng Arroyo. Nauna nga nahimong biktima sila Ka Eddie Gumanoy sa Southern Tagalog, Ka Lito Arado sa Panay ug Ka Renato Pacaide sa Far South Mindanao.

Hunyo 10. Gikuut sa mga elemento sa 8th ID ang usa ka dose anyos nga bata. Si Joel, lumulupyo sa Montalban, Matuguinao, Samar gihulagway nga "batang sundalo" kuno sa Bagong Hukbong Bayan. Kusganon nga gipanghimaraot sa National Democratic Front-Eastern Visayas ang pagdagit kang Joel ug paglapas sa iyang katungod, lakip ang pagpagulâ kaniya sa masmidya ug pagbutyag sa iyang ngalan.

Hunyo 11. Gi-ataki sa kapin-kon-kulang 30 nga nakamaskara nga mga sundalo ang usa ka komperensya sa Katinnulong Daguiti Umili ti Amihanan sa usa ka resort sa Barangay Masisit, Sanchez Mira, Cagayan. Ang komperensya gisalmotan sa mga representante gikan sa mga partidong Bayan Muna, GABRIELA, Anakpawis ug Kabataan. Gihasi sa mga reaksyonaryong tropa ang mga mitambong sa miting ug gisakgaw'g kawat ang ilang mga kompyuter, dokumento ug uban pang kagamitan.

Ang pag-ataki gilunsad mga tunga-tunga sa gabii dihang nahinanonok na'g tulog ang 19 nga mitambong sa komperensya. Gipahapa sa salog ang mga biktima, gitionan og mga pusil ug gibastrok sa mga bat niini. **AB**

Linugsanay'ng pagbakwit sa Maguindanao

DAGHAN ang hisamdan ug hidagmalan dihang gipabuthan sa AFP og bomba ang mga *evacuation center* sa Mamasapano, Maguindanao niadtong Hunyo 18. Nagsugod ang pagpamomba mga alas-11 sa gabii kundiin kadaghanan sa mga lumulupyo natulog. Na-igo ang usa ka iskwelahan nga gihimong sentro sa ebakwesyon sa Mahad Libutan sa Libutan, Mamasapano.

Ang mga bakwiter napugos paglayas sa ilang mga balay human sugdi sa Armed Forces of the Philippines (AFP) ang pinaka-ulahing dinagko ug walay pugong-pugong nga opensibang militar batok sa Moro Islamic Liberation Front (MILF) sa Maguindanao niadtong Hunyo 4. Kapin katunga sa mga bakwiter mga bata nga nakatak-dang magsugod pag-iskwela niining Hunyo.

Gigutom ug naglisud-lisod sila sa mga sentro sa ebakwesyon tungod sa kanihit sa pagkaon ug pag-atiman-medikal. Mas daotan pa, gibabagan sa AFP ang pagkaon ug uban pang ayuda gikan sa mga *charitable organization* kay mopaingon lamang kuno kini diha sa mga pwersa ng MILF. Gimakmak kini sa daghang nakigsimpatiya sa mga sibilyan ug mga organisasyong nagdependa sa tawhanong katungod. Gipanghimakak usab sa MILF nga mipaingon kanila ang ayuda ug gipanghimaraot ang AFP sa walay kukalooy nga pag-angin niini sa linibo-libo nga mga sibilyan.

Gimakmak sa MILF ang pagguba sa AFP sa mga kabtangan ug panginabuhian sa katawhang Moro, lakip ang pagpamomba sa moske sa Barangay Muti, Guindulungan, Maguindanao niadtong Hunyo 5. Gimakmak usab sa MILF ang AFP sa paggamit niini sa duha ka moske sa Datu Piang, Maguindanao isip detatsment sa ilang mga tropa.

Gimakmak sa MILF ang palakat sa mga tropa sa AFP sa pagsunog sa mga balay. Sukad niadtong Hulyo 2008, misangko na sa 3,000 nga mga balay ang gisunog sa AFP. Mayorya niini (2,000) anaa sa sentral Maguindanao.

Kapin-kon-kulang 600,000 na nga mga Moro ang napugos pagbakwit gikan sa ilang mga lugar sukad pa niadtong Agosto 2008. **AB**

Kaso batok sa mga mag-uuma, gibasura

GIBASURA niining Hunyo 18 ni Cavite Provincial Prosecutor Emmanuel Velasco ang kaso nga *"illegal possession of firearms"* batok sa siyam nga mga mag-uuma tungod sa kakulang sa ebidensya. Sumala pa kaniya, wala usay otoridad ang mga pulis nga magtukod og tsekpyont ug arestuhon ang mga mag-uuma nga mga membro sa Kalipunan ng Magbubukid sa Kabite (KAMAGSASAKA-KA).

Ang mga gi-akusaran mao sila Jomel Agana, Renato Alvarez, Mario Jolson, Franco Remeroso, Yolanda Caraig, Neshley Cresino, Janice Javier, Bernardo Derain ug Philip Nardo. Paingon sila sa usa ka tigom niadtong Agosto 31, 2008 dihang gipahunong ang ilang sakyanan sa usa ka tsekpyont sa mga pulis sa Barangay Pasong Lanca, Silang, Cavite. Nahitabo kini duha ka adlaw human palayaa ang gihinganlan og "Tagaytay Five," mga aktibistang mag-uuma nga gidakop niadtong Abril 28, 2006 ug gisang-atan og ginama-gamang kaso nga rebelyon.

Petisyon alang sa writ of amparo, gisang-at sa 3 ka abogado

TULO nga mga abogado sa tawhanong katungod ang nagsang-at og iya-iyahay'ng petisyon niining Hunyo 17 alang sa *writ of amparo* batok sa kadagkoang opisyal sa AFP ug PNP sa Southern Mindanao. Ang mga nag-reklamo mao sila Carlos Zarate, Lilibeth Ladaga ug Angela Librado-Trinidad nga lakip sa 106 nga mga tawo nga nabutang sa *order of battle* (OB) sa militar nga gibutyag niining bag-o lang ni Kong. Satur Ocampo sa Bayan Muna.

Gihinganlan nga mga respondent sa mga petisyon sila Maj. Gen. Reynaldo Mapagu, komander sa 10th Infantry Division; Lt. Col. Kurt Decapia, hepe sa 10th ID Public Affairs Department; Col. Oscar Lactao, hepe sa Task Force Davao; ug Sr. Supt. Ramon Apolinario, hepe sa PNP sa Davao City.

Bangis nga pagbungkag sa mga demonstrasyon sa mga kabus

MINANGTAS nga gibungkag sa kapin-kon-kulang 50 nga mga pulis ang malinawon nga demonstrasyon sa mga kabus sa Sucat, Parañaque niadtong Mayo 28. Gidakop ug gidala sa mga pulis ang pito nga mga raliyista sa duol nga Muntinlupa City Police Station ug gisang-atan og kaso nga *illegal assembly* ug uban pa.

Wala pa matagbaw ang mga pulis sa pagpangharas diha sa mga raliyista. Gipahimungtan usab sa ilang kabangis ang usa ka tagamasmidya nga niadto nagdokumento sa mga panghitabo. Giilog ug wala na ibalik sa mga pulis ngadto kang Ivy Valencia sa Tudla Productions ang iyang kamera nga gigamit sa pagbidyo sa pagbungkag.

Gilunsad sa mga kabus ang rali atbang sa Philippine National Railway Sucat Station aron mohangyo og pakighisgot kang Bise Presidente Noli de Castro nga niadtong tungora anaa sa lugar alang sa usa ka seremonya sa National Housing Authority. Buot nila nga ipadangat ang ilang kahimtang ug pagsupak sa North-South Rail Linkage Project nga nagresulta sa dinaghang pagpalayas kanila gikan sa iya-iyahay'ng mga lugar.

"Metro Gwapo" sa MMDA, gipakyas sa hiniusang lihok

Bunga sa hiniusa nga paglihok sa pila ka mga lumulupyo sa kabus nga komunidad sa R-10 Road sa Tondo, napugos pag-atras ang Metro Manila Development Authority (MMDA) sa plano niini nga *"facelift"* nga gisugdan niadto pang Abril. Gipangunahan sa lokal nga alyansa sa Kalipunan ng Damayang Mahihirap (KADAMAY) ang pagsupak sa mga lumulupyo sa plano sa MMDA nga bungkagon ang mga kabalayan.

Aron kuno mahimong "Metro Gwapo," kinahanglan nga gub-on ang mga kabalayan taman duha ka metro nga nasakop kuno sa mga *sidewalk*. Gihuraw sa MMDA ang mga lumulupyo ug gibungat nga dako ang mahimong kadaot kung sila pa ang mohimo sa demolisyon. Pinaagi sa KADAMAY, natibuok ang panaghiusa sa mga lumulupyo ug maisogon nila nga gi-atubang ang MMDA.

Niadtong Mayo 28, gibabagan sa mga lumulupyo ang gihimong operasyon sa MMDA. Binaboy nga mi-atubang sa lumulupyo ang MMDA ug gipalayas nga walay klaro nga pagpatin-aw ang mga tawo nga nakignegosasyon. Bisan ang mga representante sa mga taga-simbahan, tagamasmidya ug opisyal sa barangay binagis nila nga gisinghagan nga daw mga maton-sa-kanto. Anaa pa'y pila ka lumulupyo nga gitionan og pusil ug giilogan og mga kagamitan sama sa lingkoranan, mga sinina ug uban pa. Ang pila ka opisyal mismo sa barangay nga naapektaran misupak sa daklit nga pag-abot ug pagpanghilabot sa MMDA.

Human ang panagharong, napu-

Masaker sa Peru

Mosangko sa 40 nga mga Amazon Indian, lakip ang tulo nga mga bata, ang namatay niadtong buntag sa Hunyo 5 human paaraki sa mga pulis ang gitambongan nila nga demonstrasyon duol sa lungsod sa Bagua sa Peru. Kapin 100 usab ang hisamdan ug daghang uban pa ang gi-aresto o namising. Girakrakan ang mga demonstrador dihang natulog sa gipahulayan nila nga hayway. Nagprotesta sila sa desisyon sa gobyerno sa Peru nga tugotan ang pagsulod sa mga langyaw'ng kompanya sa Peruvian Amazon.

Sa pagsulay nga itago ang kamatuoran, gisunog ug gitago sa mga pulis ug militar ang patay'ng lawas sa mga biktima. Ang uban usab gihulog gikan sa helikopter didto sa Marano River. Gidid-an usab ang mga parente sa mga biktima nga mobalik sa erya aron pangitaon ang namising nila nga mga minahal sa kinabuhi. Ang mga nabilanggo gidid-an usab nga makiglambigit sa ilang mga pamilya.

Ang Peru usa ka nasud sa kasadpang dapit sa South America. Ang Peruvian Amazon mao ang ikaduha sa pinakadako nga kalasangan sa tibuok kalibutan. Nalangkob niini ang kapin 75% sa teritoryo sa Peru. Daghan dinhi ang kinaiyanhong bahandi ug nagkadaiyang matang sa mga mananap ug halaman. Apan dinhi usab namuyo ang pinakakabus sa katawhan sa Peru, ang mga lumad nga naglangkob sa 80% sa mga kabus niining nasura. Dugay na silang gidaudaog, gilisud-lisud ug gipasagdan sa gobyerno sa Peru ubos ni Alan Garcia.

Subay sa usa ka kasabutan alang sa "gawasnong pamatigayon" tali sa mga gobyerno sa Peru, US ug

uban pang imperyalistang kanasuran, gipalig-on karong bag-o lang ang mga balaud nga nagbukas sa Peruvian Amazon sa mga multinasyonal nga kompanya. Hapit 70% sa kalasangan nga Amazon nga nalangkob sa Peru buksan sa pagmina, paglaging ug agribisnes sa mga langyaw. Maapektaran sa kasabutan ang mosangko sa 30,000 nga mga lumad sa unom nga mga probinsya sa Peru.

Kusog nga protesta ang gisugat dinhi sa mga tumindok nga lumulupyo. Aron pig-otan ang ilang pakigbatok, gipahamtang ni Garcia ang *state of emergency* ug gisuspindi ang mga sibil nga katungod sa lumulupyo dinhi. Wala'g tuo ang mga paglapas sa tawhanong katungod. Luyo niini, padayon nga nagbarog ang mga nagprotestang lumad aron pakigbisogan ang ilang mga katungod. AB

"Metro..." gikan sa panid 11

gos pag-atras ang MMDA ug napugos pag-atubang sa usa ka masmiting kundiin daw aghop nga karnero nga gibakwi niini ang pagpadayon sa prohekto. Ingon pa man, nagbibilin kini og mga binutbot ug repormistang saad ngadto sa lumulupyo sama sa relokasyon ug kompensasyon diha sa mga mahimong biktima sa demolisyon sa umaabot.

Dugay na nga buot pahawaon sa rehimeng Arroyo ang dagkong bahin sa kabus nga komunidad sa Tondo, lakip ang komunidad sa R-10. Buot silang palayason ilabina nga nag-inilogay karon ang nagkalain-laing pundok sa dagkong burgesya komprador ug langyaw'ng monopolyong korporasyon sa North Harbor. Sa pagkatinuod, una na nga gidemolis ang mga kabalayan daplin sa maong karsada sa Navotas ug pila nga bahin sa Tondo.

Mosangko sa 900 nga mga pamilya pa ang nagpabilin sa komunidad ug karon gibulabog sa MMDA.

Nasayod ang mga lumulupyo nga padayon gihapon ang hulga sa demolisyon ug temporaryo lamang ang pag-atras sa rehimeng Arroyo. Bahin niini, nangandam sila sa pagpakaylap sa pagtulon-an sa hiniusang paglihok ug sa labing sayo nga panahon sa pagtukod ug pagpalig-on sa ilang mga kapunogan. AB

Mga kaso nga gisang-at sa IALAG, gipabasura

GIHINGUSOG sa detenidong politikal nga si Randall Echanis nga ibasura gilayon ang tanang ginama-gama nga mga kaso nga gisang-at sa gibungkag nga Inter-Agency Legal Action Group (IALAG) batok sa mga aktibista, mga gikatahapang komunista ug mga tigsuportar nila. Sumala ni Echanis, *deputy secretary-general* sa Kilusang Magbubukid ng Pilipinas, walay silbi ang pagbungkag sa IALAG kung dili ibasura ang tanang ginama-gama nga kaso batok sa mga aktibista, lakip ang ginama-gama nga kaso batok kaniya.

Gi-aresto si Echanis niadtong Enero 2008 tungod sa kalambigitan kuno niya sa usa ka masaker sa Inopacan, Leyte niadtong dekada 1980. Lakip usab sa mga gi-akusaran sila Bayan Muna Kong. Satur Ocampo ug hepe nga konsultant sa National Democratic Front nga si Prof. Jose Ma. Sison. Kasamtangang nabilanggo si Echanis sa Manila City Jail.

Gibungkag ni Gloria Arroyo ang IALAG niadtong Mayo 15 taliwala sa grabing internasyonal nga presyur batok niini. Lakip niini sa mga rekomendasyon ni United Nations Special Rapporteur Prof. Philip Alston nga subli niya nga gisang-at sa UN Human Rights Council niadtong Abril.

Sukad sa pagkatukod niini niadtong 2007, ang IALAG mi-ani gilayon ug pagmakmak gikan sa mga grupong nagpasiugda sa tawhanong katungod, aktibisra ug kritiko sa rehimeng Arroyo. Nanguna ang IALAG sa pagsang-at og mga ginama-gama nga kaso batok sa mga aktibista, ligal nga oposisyon, lider ug membro sa progresibong organisasyon ug uban pang kritiko sa rehimen. Tumong usab niini nga takpan ang mga krimen sa militar ug kapulisan sa mga pangpolitikang pagpamatay ug pagdagit sa mga gihinganla'g kaaway sa estado.

Opensiba sa mga Maoistang gerilya sa India, nagmadaugon

BAYNTI-SAIS nga mga elemento sa kaaway ang namatay sa sagunson nga mga opensiba sa mga gerilya sa Communist Party of India-Maoist gikan Abril hangtud Hunyo. Napulo'g upat usab nga mga pulis ug elementong paramilitar ang hisamdan niining mga panagsangka.

Duha ka pulis ang namatay ug walong uban pa ang hisamdan dihang gi-ambus sa mga Pulang gerilya sa distrito sa Bokaro ang mi-agi nga sakyanan sa mga pulis niining Hunyo 16. Nauna niini, niadtong Hunyo 10, napulo'g usa nga mga pulis ang namatay samtang unom ang hisamdan dihang gipabusikaran og bomba ang ilang gisakyan nga *van* sa distrito sa West Singhbhum, mga 100 kilometros gikan sa kapital sa Ranchi, estado sa Jharkhand.

Nauna niini, napulo nga mga paramilitar ang namatay sa usa ka opensiba sa mga gerilya sa Orissa sa sidlakang India sa usa ka minahan sa *bauxite* niadtong Abril 2009.

Samtang, gi-okupahan usab sa mga tigsuportar sa CPI-Maoist ang Lalgarh sa sidlakang dapit sa estado sa Bengal. Gi-ataki sa mga tigsuportar sa Peoples Committee Against Police Atrocities (PCPA) ang kampo sa kapulisan sa Salboni, Rangrah ug Dharampur. Gipaarakan nila ang maong mga kampo ug giguba ang mga *outpost* niini. Gi-ataki usab nila ang opisina sa rebisyonistang partido nga Communist Party of India o CPI-Marxist ug gidemolis ang duha-ka-andana nga bilding niini.

Nila pa, kini usa ka dagway sa ispontanyong paglihok batok sa kabangis ug kriminalidad nga gibuhat sa mga pulis ug CPI-Marxist. Napugos pag-atras ang mga pulis ug tulo nga lider usab sa CPI-Marxist ang namatay sa maong pag-ataki.

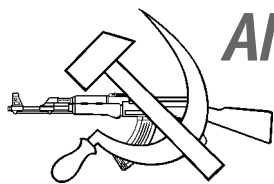
1 bilyon ang gigutom sa tibuok kalibutan

USA ka bilyon o 1/6 na sa papulasyon sa kalibutan ang nagtuarok sa kagutom. Hapit tanan sa mga walay makaon anaa sa mga atrasadong kanasuran: 642 milyon sa rehiyon sa Asia-Pacific ug 265 milyon sa Africa.

Ang pagdaghan sa mga gigutom bunga sa mas ubos nga kita ug mas grabi nga kawalay trabaho bunga usab sa pangkalibutang krisis pinansyal. Dili na makaya sa daghan kaayong lumulupyo ang presyo sa pagkaon nga misaka og kasarangan nga 24% gikan 2006 hangtud 2008 sa mga atrasadong kanasuran, sumala sa Food and Agricultural Organization (FAO) sa United Nations.

Sumala pa sa FAO, ang misutoy nga mga presyo sa pagkaon nagkahulogan usab sa dako nga pagkunhod sa katakus nga mopalit sa mga kabus nga magkokonsumo nga migasto og taman 60% sa ilang kita alang sa mga nag-unang pagkaon.

Samtang nagkasamot ang kagutom sa dakong bahin sa kalibutan, mas adunahan usab karon ang lambo nga kanasuran. Kinse porsyento (15%) lamang sa mga gigutom ang anaa sa mga nag-unang kapitalistang kanasuran.

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Bisaya
Bolyum XL Numero 12
Hunyo 21, 2009
www.philippinerevolution.net

Editorial

Makigbatok hangtud nga matapos ang rehimeng Arroyo

Human ang halos napulo ka tuig nga pag-agulo ubos sa itoy, baklag ug mapanumpuon nga paghari ni Gloria Arroyo, makusganon ang tinguha sa katawhang Pilipino nga taposon na ang iyang paghari ug pabayron siya sa daghan kaayong bug-at nga kasal-anan diha sa katawhan.

Kung si Arroyo lamang ang matuman, dili malaoman sa katawhan nga kabubut-on ug walay kagubot ang pag-tapos sa iyang paghari. Samtang nagkaduol ang kataposan sa iyang termino sa Hunyo 2010, labaw pang gipasasan ni Arroyo ang mga maniobra aron makapadayon pa sa paghupot sa gahum. Dugang nagkatin-aw ang panginahanglan alang sa mahukmanon nga paglihok sa katawhan aron mawagtang na siya sa iyang tronong gikahilunaan. Sama sa bul-og sa unang kwarter sa 1970 ug sa EDSA 1986 ug 2001, subli karon nga nagbung-aw ang usa ka gamhanang unús sa katawhan nga determinadong taposon ang gikasilagang rehimeng US-Arroyo.

Unsa pa man ang pamaagi aron malugwayan ang gahum ni Arroyo, usa ka butang ang tin-aw: Mahatagan lamang og kataposan ang mersenaryo, dunot, bakakon ug mangtas nga paghari ni Arroyo pinaagi sa pag-ilog sa gahum ug pagpwersa kang Arroyo nga taposon na ang iyang paghari.

Dili madawat sa katawhan ang laraw ni Arroyo nga magpabilin sa gahum. Dili gyud madawat nga magpadayon pa ang natagamtam nila nga hingpit nga kalis-

danan ug panaugdaog ubos sa baklag, hakog ug madagmalon niya nga rehimen.

Busa, kinahanglan nga magkahiusa, molihok ug makigbatok ang katawhan. Kinahanglan nga tiponon kining maong kasuko sa usa ka gamhanang unús aron taposon ang paghari ni Arroyo. Kinahanglan nga labaw pang palapdon ug pakusgon ang pagpukaw, pag-organisa ug pagmobilisa sa katawhan aron batokan ang tanan nga mga pagpaantus kanila sa rehimeng US-Arroyo.

Kinahanglan nga ipakita sa katawhan nga ang ilang kalisdanan direktang bunga sa mga maki-langyaw ug anti-katawhan nga mga palisiya ug lakang sa nagharing rehimen, lakip ang palisiya nga ilansang ang suholan sa ubos nga ang-ang, ang pagpasagad sa katilingbanong serbisyo aron igahin ang dakong bahin sa badyet sa pagbayad sa utang, ang palisiya nga pagpagawas-sa-nasud sa mga mamumuo inay nga magmugna og panginabuhid

Mga nagbaga ning isyuha...

Con-ass, kusganong gitulisok

PANID 4

Nagkasamot nga ekonomiya sa nasud

PANID 5

Walay pulos ang mga kadaugan sa AFP sa Negros

PANID 9

Mga instruksyon sa pagmantala

1. Ang **gisundan nga panid**, nga insaktong kopya sa panid 1 gawas nga daw abohon ang *masthead* o *logo* alang sa mga tiggamitan og *mimeo machine* o nagmantala pinaagi sa *v-type* (hagod). Gidisenyo kini aron dili daling maguba ang istensil.

2. Pag-*print* sa istensil:

- a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
- b) Tangtangan ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
- k) I-click ang **Properties**
- d) I-click ang **Advanced**
- e) Segurohon nga naka-set sa **100%** ang **Scaling**
- d) Ipadayon ang pag-*print*

3. Gi-awhag ang mga kauban nga ipadangat sa editoryal istap sa *AB* ang unsamang problema kalambigit sa pagmantala pinaagi sa *v-type*. Magpadala og *email* sa *angba-yan@yahoo.com*